

VALIKKURSUSE “GLOBALISEERUV MAAILM” gümnaasiumile

1. Eesmärgid:

Valikkursusel „Globaliseeruv maailm“ on täita oluline roll niisuguse õpilase teadlikkuse kujunemisel ja aktiivseks maailmakodanikuks saamisel, kelle jaoks on tähtsad ühiskonna säästev ja jätkusuutlik areng, õiglus, sallivus, kaasamine ning koostöö. Valikkursus tugineb gümnaasiumi geograafia kohustuslikes valikkursustes omandatud teadmistele, oskustele ja hoiakutele ning on tihedalt seotud ajaloo ning ühiskonna- ja majandusõpetuses õpitavaga. Õppesisu lõimub maailmaharidusega, mis loob võimaluse mõista üleilmastumise põhjusi ja mõjusid ning olla peamiste rahvusvaheliste arengueesmärkide ja jätkusuutliku inimarengu põhimõtete tundmise kaudu aktiivne kodanik.

Valikkursus võimaldab süvendatult arutada eri regioonide aktuaalseid probleeme arenenud ja arengumaade näitel. Maailma loodusliku, kultuurilise, demograafilise ja majandusliku mitmekesisuse ning eripära tundmine lubab toime tulla globaliseerivas maailmas. Regioone õppides rõhutatakse eelkõige loodusolude, rahvastiku, kultuuri, majanduse ja ühiskonna arengut vastastikustes seostes. Õppes omandatakse igapäevaeluga seonduvate probleemide lahendamise ning kompetentsete otsuste tegemise oskused, mis suurendavad õpilaste toimetulekut loodus- ja sotsiaalkeskkonnas.

Õppe vältel arenevad õpilaste oskused teabeallikaid kasutada ning neis leiduvat teavet kriitiliselt hinnata. See aitab kaasa säärase teadmiste ja oskuste kujunemisele, mis võimaldavad ühiskonnas esinevaid protsesse mõista ning selgitada.

Valikkursusega taotletakse, et õpilane:

- huvitub maailma eri regioonide aktuaalsetest probleemidest ning uurib nende põhjusi ja võimalikke tagajärgi nii kohalikul kui ka üleilmsel tasandil;
- analüüsib loodusolude, rahvastiku, kultuuri, majanduse ja ühiskonna arengu vastastikuseid seoseid õpitud piirkonna näitel;
- mõistab globaliseerumise mõjusid maailma erinevatele regioonidele;
- väärtustab maailma looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust;
- osaleb teadliku ja aktiivse kodanikuna probleemide ning konfliktide lahendamisel;
- kasutab geograafiainfo leidmiseks nii eesti- kui ka võõrkeelseid usaldusväärseid teabeallikaid

2. Õppesisu

1. Loodusressursside kasutamine ja selle mõju keskkonnale

- Geograafilise asendi, loodusressursside, rahvastiku ja kultuuri mõju majanduse arengule.
- Maavarade kaevandamisega kaasnevad keskkonna- ja sotsiaalprobleemid.

- Energiaressursside kasutamisega kaasnevad probleemid, nende võimalikud lahendused.
- Nüüdisaegse tehnoloogia rakendamine arengumaades ja arenenud riikides.
- Metsade majandusliku kasutamisega kaasnevad keskkonna- ja sotsiaalprobleemid.
- Põllumajanduse mõju keskkonnale arenenud riikides ja arengumaades.
- Veeprobleemid, nende põhjused ja tagajärjed ning võimalikud lahendused.
- Loodusressursid konfliktide allikana.
- Maailmamere reostumise ja kalaressursside nappusega seotud probleemid.

2. Rahvastikuprotsesside mõju ühiskonna arengule

- Demograafilisest situatsioonist tulenevad probleemid ühiskonnas ja rahvastikupoliitikas (konkreetsed riigi näitel).
- Rändega kaasnevad probleemid lähte- ja sihtriigile.
- Pagulasprobleemid nüüdismaailmas.
- Haiguste levik ning sellega seotud probleemid.
- Lapstööjõu kasutamine ja nüüdisaegne orjakaubandus.
- Ülelinnastumine ning sellega kaasnevad probleemid.
- Keskkonnaprobleemid suurlinnades.

3. Erinevused regioonide ja riikide vahel ning riikide sees

- Piirkondlike erinevuste põhjused (konkreetsed riigi näitel) ja sellest tulenevad probleemid.
- Mitmekultuurilise ühiskonna eelised ja probleemid.
- Kultuuride vääritimõistmine ja selle tagajärjed, kultuuridevahelised konfliktid.
- Regioonide linnamustrid (Google Earth'i põhjal).
- Regioonide põllumajandusmustrid (Google Earth'i põhjal).

4. Kaubanduse ja tarbimisega seotud konfliktid ning nende lahendamine

- Rahvusvaheline kaubandus ja globaalne ebaõiglus.
- Õiglane kaubandus ja selle võimalused nüüdisaegses maailmas.
- Arengumaade toiduprobleemid, nende põhjused ja võimalikud lahendused.
- Vaesus ja humanitaarabi tänapäeva maailmas

5. Globaalsed keskkonnaprobleemid ja nende mõju eri regioonidele

- Kliimamuutused ja nende regionaalsed tagajärjed.
- Bioloogilise mitmekesisuse vähenemise põhjused ning sellega kaasnevad probleemid.
- Mullastiku vaesumine ja muldade hävimisega kaasnevad probleemid.
- Kõrbestumine, selle põhjused ja vältimise võimalused.
- Relvakonfliktidega kaasnevad sotsiaalsed ja keskkonnaprobleemid

3. Õpitulemused

Valikkursuse lõpus õpilane:

- 1) on kursis maailma eri regioonide aktuaalsete probleemidega, teab nende põhjusi ning võimalikke tagajärgi;
- 2) toob näiteid loodusolude, rahvastiku, kultuuri, majanduse ja ühiskonna arengu vastastikuste seoste kohta õpitud regiooni näitel;
- 3) toob näiteid globaliseerumise mõjude kohta maailma eri regioonidele;
- 4) väärtustab looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust ning peab lugu eri rahvaste kommetest ja traditsioonidest;
- 5) leiab nii eesti- kui ka võõrkeelsetest allikatest maailma eri piirkondade kohta geograafiainfot ning tõlgendab, üldistab ja hindab seda kriitiliselt;
- 6) osaleb aktiivselt probleemide ja konfliktide lahendamisel, põhjendades ning kaitstes oma seisukohti ja valikuid argumenteeritult

4. Hindamine

- Kujundav
- Jooksev
- Kokkuvõttev

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3 jooksvat hinnet, mille alusel moodustub kursuse lõplik hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

- Hinded suulise vastuse eest
- Hinded kirjaliku küsitluse alusel
- Esitluste eest

Iga kursus viiakse läbi vähemalt üks kontrolltöö või mõned kontrolltööd / testid.

Kokkuvõttev kontrolltöö on kohustuslik õpilasele, kellel puudub/puuduvad hinne/hinded jooksva kontrolltöö eest. Õpetaja võib õpilast hinnata vestluse käigus.

Kokkuvõtva kontrolltöö põhjal, mis sisaldab kõiki hindava perioodi teemasid, võib panna kõrgema kokkuvõtva hinde.

Hindamise kriteeriumid

5	<ol style="list-style-type: none">1) Analüüsib kriitiliselt infot, erinevaid teabeallikaid, hindab allika või käsitluse usaldusväärsust, eristab fakti arvamusest; selgitab sündmuste või protsesside erineva tõlgendamise põhjuseid.2) Kasutab kursust sõnavara väga heal tasemel.3) Korrigeerib oma eksimusi, koostab uurimusi (kui on vaja) ja kaitseb oma uurimistööd.
----------	--

	<p>4) Funktsionaalne kirjaoskus lai (kriitiline mõtlemine, arutlusoskus, järelduste tegemine ja seoste loomine ning oma seisukoha kujundamine ja põhjendamine).</p> <p>5) Osaleb diskussioonis aktiivselt.</p> <p>6) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>7) Allikaanalüüs - leiab olulise info, oskab selle tõlgendada ja kommenteerida. Leiab info erinevatest teabeallikatest (dokumentide, allikmaterjali ja piltidega) oskab seda infot kasutada, kriitiliselt hinnata ja analüüsida.</p> <p>8) Tunneb mõisteid ja fakte ja oskab kontekstis kasutada.</p> <p>9) Tunneb ajastute iseloomulikke tunnuseid ja vaimulaadi.</p> <p>10) Ajas orienteerumise oskus väga hea - mõistab seoseid, eristab fakti arvamusest.</p>
4	<p>1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest.</p> <p>2) Kasutab kursust sõnavara piisavalt.</p> <p>3) Funktsionaalne kirjaoskus piisav.</p> <p>4) Osaleb diskussioonis.</p> <p>5) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>6) Allikaanalüüs - leiab olulise info ja kommenteerida.</p> <p>7) Mõisteid ja fakte tunneb hästi, aga eksib nendes kontekstis kasutades.</p> <p>8) Ajas orienteerumise oskus hea (mõistab seoseid piisavalt).</p>
3	<p>1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest.</p> <p>2) Kasutab kursust sõnavara mitte piisavalt.</p> <p>3) Funktsionaalne kirjaoskus mitte piisav.</p> <p>4) Osaleb diskussioonis.</p> <p>5) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>6) Allikaanalüüs - mitte alati oskab leia olulise info ja kommenteerida.</p> <p>7) Mõisteid ja fakte tunneb puudulikult ja eksib nendes kontekstis kasutades.</p> <p>8) Ajas orienteerumise oskus nõrk (mõistab seoseid ebapiisavalt).</p>
2	<p>1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest ebapiisavalt.</p> <p>2) Kasutab kursust sõnavara ebapiisavalt.</p> <p>3) Funktsionaalne kirjaoskus ebapiisav (kriitiline mõtlemine, arutlusoskus, järelduste tegemine ja seoste loomine ning oma seisukoha kujundamine ja põhjendamine puudub).</p> <p>4) Ei osale diskussioonis. Ei osale muuseumi tundides.</p> <p>5) Ei kasuta IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>6) Allikaanalüüs - ei leia olulist infot ja ei oska seda kommenteerida.</p> <p>7) Ajas orienteerumise oskus puudulik (ei mõista seoseid).</p>
1	<p>Üldteadmised ei vasta õppekava nõuetele.</p>

5. Õppekirjandus.

- MTÜ Mondo Maailmahariduskeskus, gümnaasiumi valikkursuse õppematerjal "Globaliseeruv maailm"
- Õpetaja õppematerjalid
- Erinevad materjalid Internetist

6. Õppevahendid

- allikmaterjalid ja töölehed
- Internet
- vihik